

De middeleeuwen

Gebruik bron 2.

Volgens historici wil Ethelred II in 1002 met zijn opdracht de Denen te doden zijn positie als koning versterken en vervolgens in 1004 kritiek op de gebeurtenis in Oxford weerleggen.

- 3p **4** Ondersteun de beweringen van de historici door:
- te beredeneren op welke manier Ethelred II zijn positie als koning denkt te versterken met het geven van de opdracht de Denen te doden, en
 - met een verwijzing naar de bron aan te tonen dat Ethelred II in 1004 zijn opdracht rechtvaardigt, en
 - te beredeneren vanuit welk politiek motief Ethelred II benadrukt dat hij de kerk laat herbouwen.

Vroegmoderne tijd

De Habsburgse landsheer verplichtte in 1531 stadsbesturen in de Nederlanden tot het oprichten van een *Gemene Beurs*, een speciaal fonds om armen in de stad te ondersteunen. Het armenfonds werd beheerd door het stadsbestuur.

- 2p **5** Toon aan:
- dat de oprichting van de *Gemene Beurs* paste bij een verandering in de sociale zorg in de late middeleeuwen, en
 - welk politieke beleid van de Habsburgers in de Nederlanden met de verplichte oprichting van de *Gemene Beurs* werd bevorderd.

Gebruik bron 3.

Een bewering:

Willem van Oranje brengt met dit pamflet meerdere boodschappen over.

- 3p **6** Ondersteun deze bewering door:
- aan te tonen dat Willem van Oranje met dit pamflet zijn eigen optreden in de Nederlanden onderbouwt, waarna je je antwoord ondersteunt met een verwijzing naar de bron, en
 - te beredeneren welk politiek motief Willem van Oranje heeft voor het beeld dat hij schetst van Filips II.

Gebruik bron 4.

Stel: je besluit deze bron te gebruiken voor je onderzoek naar de komst van seizoenarbeiders uit het Heilige Roomse Rijk naar de Republiek.

- 3p **7** Ondersteun je beslissing door:
- vanuit de aard van de bron te verklaren dat je de informatie in de bron betrouwbaar vindt, en
 - aan de bron een oorzaak te ontleen voor het vertrek van Duitse seizoenarbeiders naar de Republiek, en
 - zonder bron het conflict te noemen dat in het Heilige Roomse Rijk wordt uitgevochten in die tijd.

Gebruik bron 5.

Twee ontwikkelingen in Engeland rond 1684:

1 De positie van de koning wordt aangevochten door het parlement.

2 Karel II is al enige tijd ziek. Omdat hij geen wettige kinderen heeft, is zijn broer Jacobus aangewezen als troonopvolger.

In deze prent wordt een mening weergegeven over beide ontwikkelingen.

- 3p **8** Toon aan:
- welke mening over de positie van de koning wordt weergegeven, waarna je je antwoord ondersteunt met een verwijzing naar de prent, en
 - dat de prent Jacobus steunt.

Gebruik bron 6.

- 2p **9** Toon aan dat dit pamflet van De Gouges past bij het rationalisme, waarna je je antwoord ondersteunt met een verwijzing naar de bron.

Moderne tijd

Gebruik bron 7.

Von Metternich streeft continuïteit en verandering na ten opzichte van de uitgangspunten van het Congres van Wenen.

- 5p **10** Geef aan:
- bij welke historische gebeurtenis deze beschrijving van Von Metternich past, en
 - welk uitgangspunt van het Congres van Wenen Von Metternich loslaat **en** aan welk uitgangspunt hij blijft vasthouden, waarna je je antwoord telkens ondersteunt met een verwijzing naar de bron.